

Protocol

Voorkomen van en omgaan met grensoverschrijdend gedrag

deel A

Inhoud

Inleiding	3
1. Wat is Grensoverschrijdend Gedrag?	4
“Iedereen telt mee binnen Sudosa-Desto”.	5
1. Gedragsregels volleyballers	5
2. Gedragsregels begeleiders	5
2.1. VOG	6
3. Werkgroep VSK (Veilig Sport Klimaat)	7
Stappenplan Veilig Sport Klimaat	7
4. Vertrouwenscontactpersoon	7
4.1. Taken van de Sudosa-Desto vertrouwenscontactpersoon:	7
5. Meldingen van (vermoeden) ongewenst gedrag	9
5.1. Voor slachtoffers	9
Deel B:	10
6. Hoe wordt er gehandeld na een melding bij grensoverschrijdend gedrag?	10
Bijlage voor bestuur:	12

Inleiding

Als bestuur willen we de zaken binnen Sudosa-Desto goed op orde hebben.

De zorg voor een veilige omgeving is daarin essentieel. Je wilt een situatie scheppen waarin sporters volop tot hun recht kunnen komen. Veiligheid is een basisvoorwaarde om prettig te kunnen leven en te kunnen sporten.

Iedereen weet gevoelsmatig dat er grenzen zijn aan die veiligheid en dat die overschreden kunnen worden. Pesten bijvoorbeeld, mag niet. Iemand nadoen ziet er misschien onschuldig uit, maar is dit vaak niet. Een aanraking kan onschuldig zijn, maar is dat niet altijd. Er is een grens tussen een arm om iemand heen slaan om te troosten en misbruik maken van de kwetsbaarheid van een ander. In alle gevallen kan iemand over de grens van iemand heen gaan. Die persoon kan daar onder (gaan) lijden. Bij grensoverschrijdend gedrag is er altijd sprake van verschil in macht. Door het verschil in macht kan één van de twee geen of weinig weerstand bieden.

De commissie Veilig Sportklimaat speelt een belangrijke rol om een veilige sportomgeving te waarborgen. Dit betekent niet dat grensoverschrijdend gedrag niet kan gebeuren. Alle vormen van ongewenst gedrag worden beschouwd als een schending van de integriteit van alle leden en vrijwilligers.

We hebben daarom dit protocol opgesteld om grensoverschrijdend gedrag, in alle verschijningsvormen, te voorkomen en voorbereid te zijn om adequaat om te gaan met de gevolgen, als het toch gebeurt. In deel A staat beschreven welk gedrag er wordt verwacht van alle betrokkenen. Dit deel wordt gepubliceerd op de website. In deel B staat beschreven hoe te handelen na een melding. Deel B is alleen bestemd voor de commissie VSK, de vertrouwenscontactpersoon en het bestuur.

Juni 2022

Alfred Barkhuis
Voorzitter Sudosa-Desto

NB. In dit document staan personen in de mannelijke persoonsvorm genoemd, het spreekt voor zich dat hetzelfde voor alle personen geldt

1. Wat is Grensoverschrijdend Gedrag?

Grensoverschrijdend gedrag is elke vorm van gedrag of toenadering, in verbale, non-verbale, digitale of fysieke zin, die:

- door de persoon die het ondergaat als gedwongen en/of ongewenst wordt ervaren;
- als doel of gevolg heeft de waardigheid van de persoon aan te tasten;
- plaatsvindt onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met het beoefenen van de sport en waarin de spelregels of reglementen niet voorzien.

Van grensoverschrijdend gedrag is in het bijzonder sprake wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende, sociaal onveilige of kwetsende situatie wordt gecreëerd. De ervaring van de sporter is daarbij leidend. Dit wil zeggen: zodra een sporter zegt ongewenst gedrag te ervaren, dan moet je deze uiting serieus nemen.

Globaal gezien onderscheiden we een aantal soorten grensoverschrijdend gedrag: pesten, discriminatie, seksuele intimidatie, bedreiging, belediging en mishandeling.

- **Seksuele intimidatie**

Onder seksuele intimidatie wordt verstaan: elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele duiding, dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.

- **Discriminatie.**

Onder discriminatie wordt verstaan het onderscheid maken ten nadele van leden, medewerkers of vrijwilligers op basis van bijvoorbeeld geslacht, seksuele voorkeur, leeftijd, herkomst, huidskleur en nationaliteit.

- **Intimiderend gedrag / pesten.**

In engere zin verwijst intimidatie naar een vorm van chantage waarbij de persoon die de intimidatie ondervindt wordt bedreigd. Het is belangrijk te beseffen dat alleen degene waarop de aandacht is gericht kan beoordelen of die aandacht gewenst of ongewenst is. Als een lid, medewerker of vrijwilliger aangeeft bepaald gedrag vernederend of belastend te vinden dan moet degene die zich zo gedraagt zijn/haar gedrag bijstellen.

- **Agressie en geweld**

Agressie en geweld kunnen op verschillende manieren plaatsvinden:

- Verbale agressie – uitschelden, schreeuwen of zeer fel in discussie gaan. Ook discriminerende opmerkingen vallen hieronder. Verbale agressie kan zowel persoonlijk, telefonisch of via sociale media plaatsvinden.
- Fysieke agressie – schoppen, duwen, slaan, spugen, vernielen of beroven.
- Psychische agressie – iemand verbaal of schriftelijk bedreigen, chanteren of vernederen. Dit wordt gedefinieerd als interne agressie.

- **Interne criminaliteit**

Er is sprake van interne criminaliteit wanneer leden/medewerkers/vrijwilligers zich eigendommen van de club toe-eigenen

- Integriteit

De integriteit is in het geding, wanneer er fraude, omkoping, belangenverstremgeling of datalekken wordt waargenomen, ook dit valt onder grensoverschrijdend gedrag

- Matchfixing

Hieronder wordt verstaan: wedden op eigen uitslagen en beïnvloeding van uitslagen voor geldelijk gewin.

- Doping

Het gebruik van middelen van de WADA-lijst, het (recreatief) gebruik van drugs en overmatig gebruik van alcohol wordt beschouwd als grensoverschrijdend gedrag.

Op <https://centrumveiligensport.nl/grensoverschrijdend-gedrag> vind je uitgebreidere informatie

“Iedereen telt mee binnen Sudosa-Desto”.

1. Gedragsregels volleyballers

1. De speler accepteert en respecteert de ander zoals hij is en discrimineert niet.
2. De speler houdt rekening met de grenzen die een ander aangeeft.
3. Niemand stelt ongepaste vragen of maakt ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
4. De speler valt de ander niet lastig.
5. De speler geeft de ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht.
6. De speler scheldt niet en maakt geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
7. De speler negeert de ander niet en betreft iedereen die daar behoefte aan heeft bij de activiteiten van Sudosa-Desto.
8. Niemand mag pesten, uitlachen of roddelen.
9. De speler komt niet ongewenst te dichtbij en/of raakt de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
10. Niemand vecht, gebruikt geweld, bedreigt de ander of neemt wapens mee.
11. De speler behandelt de tegenstander en de arbitrage met respect en gebruikt geen geweld of scheldwoorden.

2. Gedragsregels begeleiders

Onder begeleiders verstaan we bestuursleden, medewerkers, commissieleden, coördinatoren, trainers, coaches en vrijwilligers die taken voor de vereniging uitvoeren.

Hieronder vind je een overzicht van de ‘Gedragsregels begeleiders in de sport’ zoals vastgesteld binnen de georganiseerde sport en waaraan Sudosa-Desto zich conformeert: *(‘Gedragsregels begeleiders in de sport’ zoals vastgesteld in de Blauwdruk Tuchtreglement Seksuele Intimidatie in de AV van NOC*NSF van 15 november 2011)*

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen.
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast.
3. De begeleider onthoudt zich ervan verder in het privé-leven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
4. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of seksuele intimidatie tegenover de sporter.
5. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
6. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
7. De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.

8. De begeleider zal tijdens training(stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer.
9. De begeleider is niet alleen met één speler in een afgesloten ruimte, tenzij er toezicht mogelijk is bv. via een raam
10. De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
11. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
12. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen.
13. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

2.1. VOG

Een VOG staat voor Verklaring Omtrent het Gedrag. Dat is een verklaring van het ministerie van Veiligheid en Justitie, waaruit blijkt dat het gedrag uit het verleden van die persoon geen bezwaar oplevert voor het gevraagde doel, bijvoorbeeld het verkrijgen van een nieuwe baan of het werken met minderjarigen bij een sportvereniging.

Een VOG staat ook wel bekend als een bewijs van goed gedrag. Het wordt sportverenigingen aangeraden om de (beoogde) vrijwilligers die met kwetsbare mensen (gaan) werken te laten screenen op hun verleden. Als uit de screening blijkt dat bijvoorbeeld een begeleider in het verleden veroordeeld is voor seksueel misbruik, dan wordt de VOG niet aan hem of haar verstrekt vanwege het verhoogde risico op herhaling.

Alle trainers van Sudosa-Desto overleggen bij hun aanstelling een VOG aan de vereniging. Naast de inzet van de commissie Veilig Sportklimaat, de vertrouwenscontactpersoon en de gedragsregels geven we ook hiermee aan, dat we sociale veiligheid belangrijk te vinden en dat we hiervoor onze verantwoordelijkheid nemen.

3. Werkgroep VSK (Veilig Sport Klimaat)

Een vereniging met een veilige sportomgeving verwelkomt ieder lid, zonder voorafgaande ballotage, en ongeacht geslacht, leeftijd, ras of religieuze achtergrond. De werkgroep VSK draagt zorg voor het helder omschrijven van de normen en waarden van omgangsvormen van de vereniging (gedragscode). De VSK zorgt ervoor dat deze gedragscode openbaar is en wordt gecommuniceerd met alle betrokken partijen.

Voor een veilig sportklimaat is meer nodig dan een gedragscode. Een gedragscode is een afspraak over omgangsvormen tussen spelers, ouders, coaches en begeleiders. De betrokkenen hebben hierin een eigen verantwoordelijkheid. Het creëren en bewaken van een veilige sportomgeving is echter een beleidsaspect van een vereniging en is de verantwoordelijkheid van bestuur en commissies.

Stappenplan Veilig Sport Klimaat

- *het voorwaarden scheppen voor een veilige en verantwoorde manier van omgang met (jeugd-) spelers in woord, geschrift en coaching
- *het voorkomen van ongewenst seksueel gedrag
- *het actief voeren van een VOG-beleid: Verklaring Omtrent Gedrag

Wat is Veilig Sportklimaat?

Sudosa-Desto vindt een Veilig Sportklimaat één van de pijlers onder onze vereniging. Voor iedereen die bij de vereniging betrokken is. Kinderen en volwassenen. Van ouder tot coach, van speler tot trainer, van vrijwilliger tot bestuur.

Veilig Sportklimaat is een landelijk initiatief van de nationale sportbonden en de overheid dat erop gericht is om kinderen zich optimaal te laten ontwikkelen. Met alle vrijheid én veiligheid om spelenderwijs met plezier en zelfvertrouwen zich zowel lichamelijk, mentaal en sociaal te ontwikkelen.

Wanneer kan de commissie Veilig Sportklimaat helpen?

Een aantal voorbeelden:

- er loopt iets niet lekker tussen een kind en een medespeler, het team, de trainer, de coach etc.
- iemand valt buiten de groep en je weet niet hoe je hier als ouder, verzorger, coach, trainer mee om moet gaan
- gedrag (van speler, trainer, ouder, etc.) waardoor anderen zich niet vrij en veilig voelen
- je wilt (meer) positief coachen, en je vraagt je af 'hoe doe ik dat?'

4. Vertrouwenscontactpersoon

De vertrouwenscontactpersoon is binnen de sportvereniging het eerste aanspreekpunt voor iedereen die te maken heeft met seksuele intimidatie of ander ongewenst gedrag zoals pesten, discriminatie, verbaal of lichamelijk geweld en hier met iemand over wil praten. Deze is beschikbaar voor iedereen die opmerkingen of vragen heeft over grensoverschrijdend gedrag of die over een concreet incident een gesprek wil met iemand die bekend is binnen de sportvereniging, maar ook voldoende afstand/professionaliteit heeft om objectief te kunnen oordelen.

De vertrouwenscontactpersoon is er voor sporters, ouders van sporters, toeschouwers, kaderleden, vrijwilligers, bestuur, etc..

4.1. Taken van de Sudosa-Desto vertrouwenscontactpersoon:

De algemene taak van de Vertrouwenscontactpersoon is het verzorgen van de opvang van slachtoffers van ongewenst gedrag van overige leden van Sudosa-Desto, dan wel van personen die in nauwe relatie staan tot Sudosa-Desto voor zover dit gedrag zich binnen de activiteiten van Sudosa-Desto heeft afgespeeld. De werkgroep VSK kan hierbij betrokken zijn, als het slachtoffer zich eerst tot de werkgroep heeft gewend.

Daarnaast heeft de vertrouwenscontactpersoon de volgende taken:

- de vertrouwenscontactpersoon is voor leden, donateurs, ouders, vrijwilligers en werknemers aanspreekbaar voor (problemen) situaties binnen en eventueel buiten Sudosa-Desto die te maken hebben met ongewenst gedrag;
- De vertrouwenscontactpersoon voert een vertrouwelijk gesprek en maakt daarbij inschatting over urgentie, veiligheid, en vervolg advies.
- de vertrouwenscontactpersoon begeleidt de aangever in het verdere verloop van de melding;
- de vertrouwenscontactpersoon beantwoordt vragen, verwijst indien nodig naar hulpinstanties (Sportbonden, NOC-NSF), onderzoekt indien nodig en registreert;
- de vertrouwenscontactpersoon behandelt de zaken in strikt vertrouwelijke sfeer en zorgt er voor dat de vertrouwelijkheid is gegarandeerd, maar kan in het kader van veiligheid wel besluiten om deze vertrouwelijkheid op te heffen
- de vertrouwenscontactpersoon houdt van alle zaken een eenvoudige rapportage bij en informeert de melder dat dit met het bestuur wordt gedeeld.
- de vertrouwenscontactpersoon informeert het bestuur van Sudosa-Desto (in kennis stellen van het feit) dat er melding is gemaakt van ongewenst gedrag en stelt samen met de betrokkene inhoudelijk de tekst op die met het bestuur wordt gedeeld.
- De vertrouwenscontactpersoon brengt alleen met toestemming van de betrokkene inhoudelijk rapport uit bij het bestuur van de gemelde kwestie, desgewenst kan dit anoniem
- de vertrouwenscontactpersoon adviseert het bestuur gevraagd en ongevraagd in zijn algemeenheid over zakenbetreffende ongewenst gedrag en over de wijze waarop dit is te voorkomen. Onder ongewenst gedrag wordt in ieder geval verstaan: – seksuele intimidatie – bedreiging – discriminatie. Maar ook andere vormen van intimidatie, verbaal of lichamelijk geweld, matchfixing, doping en het schenden van de integriteit kunnen als ongewenst gedrag worden beschouwd.
- de vertrouwenscontactpersoon werkt volledig onafhankelijk, maar valt onder de verantwoordelijkheid van het Bestuur van Sudosa-Desto
- de vertrouwenscontactpersoon kan steun/hulp vragen van de werkgroep VSK

- de vertrouwenscontactpersoon werkt zoveel mogelijk volgens het protocol voor Vertrouwenscontactpersonen (VCP) van NOC-NSF. <https://www.nocnsf.nl/grensoverschrijdend-gedrag/vertrouwenscontactpersoon>

5. Meldingen van (vermoeden) ongewenst gedrag

Voor iedere medewerker (ook vrijwilligers, stagiaires e.d.) van Sudosa-Desto geldt een meldingsplicht ten aanzien van ieder redelijk vermoeden van ongewenst of grensoverschrijdend gedrag tegenover een lid, medewerker of vrijwilliger. Dit gebeurt na toestemming van het slachtoffer. Bij ernstige onveiligheid vervalt echter de regel dat er toestemming nodig is van het slachtoffer. Melding kan plaatsvinden bij de vertrouwenscontactpersoon of het bestuur. Het bestuur ziet er op toe dat melder / klager geen nadeel ondervindt.

5.1. Voor slachtoffers

Als je te maken krijgt met grensoverschrijdend gedrag komt er in korte tijd veel op je af. Hoe kan je het beste handelen?

Laagdrempelig kun je advies inwinnen bij de commissie VSK (Veilig Sport Klimaat) over hoe je het beste kunt handelen. Ook denken zij met je mee over te ondernemen stappen.

Contactadres: positiefcoachen@sudosa-desto.nl

Ben je er vervolgens nog niet aan toe om het bestuur te informeren, maar wil je er wel graag over praten? Deel dan je verhaal met de vertrouwenscontactpersoon van Sudosa-Desto. De vertrouwenscontactpersoon luistert naar je en jullie kunnen (als jij dat wilt) samen kijken wat er nog meer mogelijk is.

De vertrouwenscontactpersonen zijn:

Robert Bergman en/of Marije Veenstra

Zij zijn bereikbaar via de website van Sudosa-Desto: <Zoekfunctie <vertrouwenscontactpersoon.

Geef via de website alleen aan dat je contact wilt, geen toelichting geven waarover. Zij nemen z.s.m. contact met je op.

De vertrouwenscontactpersoon heeft de plicht, om na overleg met het slachtoffer, het bestuur van de vereniging te informeren over de melding (desgewenst kan dit anoniem}. Vanzelfsprekend gebeurt dit uiterst discreet en met aandacht voor de veiligheid van het slachtoffer.

Contactadres: vertrouwenscontactpersoon@sudosa-desto.nl

Wil je een officiële melding doen van grensoverschrijdend gedrag, informeer dan de voorzitter of secretaris van het bestuur over wat er is gebeurd. Vind je dit moeilijk/spannend, neem dan iemand mee die je vertrouwt en die je kan bijstaan.

Ben je slachtoffer van seksueel overschrijdend gedrag in een verder verleden, en wil je dit graag alsnog kenbaar maken bij ons, dan kun je een mail sturen naar vertrouwenscontactpersoon@sudosa-desto.nl of voorzitter@sudosa-desto.nl. Er wordt dan contact met je opgenomen.

Je kunt ook contact opnemen met het Centrum Veilige Sport: hier kun je alle namen, instanties en mogelijkheden vinden om advies in te winnen of een melding te doen.
<https://centrumveiligensport.nl/contact>